

Вих. № 1117/2024/17
від 20 листопада 2024 року

Голові Комітету Верховної Ради України з питань
транспорту та інфраструктури
пану Кісєлю Ю.Г.

*Щодо необхідності відновлення
експериментального проєкту з допуску
приватних локомотивів на залізничних коліях
загального користування*

Шановний Юрію Григоровичу!

Європейська Бізнес Асоціація (далі – Асоціація) висловлює Вам свою повагу та звертається до Вас щодо відновлення дії експериментального проєкту щодо допуску приватних локомотивів на окремі маршрути залізничних колій загального користування, запровадженого постановою Кабінету Міністрів України №1043 року від 4 грудня 2019 року, термін дії якого закінчився 4 грудня 2021 року (далі – експериментальний проєкт), та який мав на меті відіграти важливу роль у реформуванні залізничного транспорту України, сприяючи забезпеченню стабільного доступу до тягового парку та підвищенню ефективності ринку залізничних перевезень.

Згідно з Угодою про асоціацію між Україною з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, від 27 червня 2014 року Україна зобов'язалася імплементувати низку директив і регламентів Європейського Союзу у сфері залізничного транспорту. Це стосується забезпечення прозорого та рівноправного доступу до інфраструктури, покращення якості послуг та інтеграції української залізничної системи в європейську. Експерти Комітету з логістики (далі – Комітет) Асоціації відмічають, що експериментальний проєкт був покликаний створити умови для впровадження ринку приватної тяги, дозволяючи приватним локомотивам працювати на окремих маршрутах залізниці.

У період реалізації експериментального проєкту компанії-члени Комітету Асоціації пройшли всі необхідні процедури, включаючи сертифікацію рухомого складу, навчання персоналу, укладення договорів з Акціонерним товариством «Українська залізниця» (далі – АТ «Укрзалізниця»).

Разом з тим, повномасштабна російська агресія проти України негативно позначилася на планах бізнесу та держави з реалізації пілотного проєкту та реформування галузі в цілому. Незважаючи на те, що війна відтермінувала структурне реформування АТ «Укрзалізниця», міжнародні партнери України наголошують на необхідності змін на законодавчому рівні та запровадження сучасної моделі, яка б передбачала організаційне та фінансове розділення діяльності АТ «Укрзалізниця» як перевізника та оператора інфраструктури, забороняла перехресне субсидіювання вказаних напрямків, створення окремої структури для вирішення питань з непрофільними активами та спірними зобов'язаннями тощо. Учасники ринку перевезень висловлюють занепокоєння тим, чи вистачатиме АТ «Укрзалізниця» локомотивів у найближчому майбутньому та наголошують на необхідності прийняття закону, який би передбачав розподіл (анбандлінг) інфраструктури та послуг з перевезення, відкриття колій для третіх сторін з оплатою тарифу за доступ.

Саме на вирішення цих питань повинен бути спрямований проєкт Закону «Про систему та особливості функціонування ринку залізничного транспорту України» №12142 від 21 жовтня 2024 року (далі – Проєкт Закону). Хочемо зауважити, що експерти Комітету Асоціації продовжують працювати над додатковими зауваженнями та пропозиціями до Проєкту Закону. Разом із тим, у контексті реалізації експериментального проєкту, пропонуємо розглянути пропозицію щодо відновлення дії приватної локомотивної тяги, а також щодо скорочення строку набрання чинності Проєктом Закону (*детальніше у додатку*).

На переконання компаній-членів Комітету Асоціації, впровадження приватної локомотивної тяги на території України навіть у вигляді поновленого експериментального проєкту сприятиме збільшенню обсягів перевезень за рахунок збільшення парку локомотивів; підвищенню ефективності використання

інфраструктури за рахунок зменшення простою вагонів в очікуванні тяги; зростанню конкурентоспроможності перевезень залізницею за рахунок підвищення якості послуг та зменшення їх собівартості; створенню передумов для залучення інвестицій в оновлення парку локомотивів та передумов для відокремлення діяльності з перевезення від діяльності з оперування інфраструктурою, що дозволить здійснювати облік реальних витрат кожного виду діяльності; створенню механізмів оптимізації витрат за рахунок реального обліку коштів та паливно-мастильних матеріалів.

Враховуючи вищевикладене, звертаємося до Вас із проханням розглянути та врахувати пропозиції до Проекту Закону, викладені у додатку до цього листа.

Контактною особою від Асоціації є Дар'я Січкара, Менеджер Комітету Асоціації, тел. (063) 736-20-75; e-mail: Daria.Sichkar@eba.com.ua.

Будемо вдячні за розуміння та підтримку вантажовласників в цей нелегкий для країни час!

З повагою

Ганна Дерев'янка
Виконавчий директор

Додаток: Пропозиції Асоціації до Проекту Закону – на 1 арк.

Пропозиції Європейської Бізнес Асоціації (далі – Асоціація) до проєкту Закону «Про систему та особливості функціонування ринку залізничного транспорту України» №12142 від 21 жовтня 2024 року (далі – Проєкт Закону)

Редакція Проєкту Закону	Редакція Проєкту Закону, запропонована Асоціацією
<p style="text-align: center;">Розділ X ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>1. Цей закон набирає чинності через <i>п'ять років</i> з дня припинення або скасування воєнного стану на території України, крім положень пунктів 5 – 7 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону. <...></p>	<p style="text-align: center;">Розділ X ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>1. Цей закон набирає чинності через 1 рік з дня припинення або скасування воєнного стану на території України, крім положень пунктів 5 – 7 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону. <...></p>
<p>5. Кабінету Міністрів України: <...> <i>Положення відсутнє.</i></p> <p><...></p>	<p>5. Кабінету Міністрів України: <...> 4) протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону: відновити реалізацію експериментального проєкту щодо допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування шляхом прийняття відповідного рішення. <...></p>
<p style="text-align: center;">Розділ XIII ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ</p> <p><...> 6. Протягом двох років з дня <i>набрання чинності цим Законом</i> перевезення на інфраструктурних мережах з шириною колії 1520 мм здійснюються лише суб'єктами господарювання державного сектора економіки. <i>Положення відсутнє.</i></p> <p><i>Положення відсутнє.</i></p> <p><...></p>	<p style="text-align: center;">Розділ XIII ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ</p> <p><...> 6. Протягом двох років з дня опублікування цього Закону перевезення на інфраструктурних мережах з шириною колії 1520 мм здійснюються лише суб'єктами господарювання державного сектора економіки. На цей період Кабінет Міністрів України має забезпечити реалізацію експериментального проєкту щодо допуску приватних локомотивів до роботи окремими маршрутами на залізничних коліях загального користування. З дня, наступного за днем опублікування цього Закону, перевезення на інфраструктурних мережах з шириною колії 1435 мм здійснюються перевізниками (юридичними особами незалежно від організаційно-правової форми та форми власності), ліцензованими в рамках положень цього Закону. <...></p>